

«Затверджую»

Завідувач кафедри цивільної інженерії ІНО КНУБА

/ Зінич П.Л. /

«15» квітня 2024р.

СИЛАБУС

Інженерно-технічні заходи з цивільного захисту та охорони праці в галузі

1) Шифр за освітньою програмою: ОК 5
2) Навчальний рік: 2024-2025
3) Освітній рівень: магістр
4) Форма навчання: очна, заочна
5) Галузь знань: 19 архітектура та будівництво
6) Спеціальність: 192 «будівництво та цивільна інженерія»
7) Назва освітньої програми: теплогазопостачання і вентиляція
8) Статус освітньої компоненти: обов'язкова
9) Семестр: I
10) Контактні дані викладача: доц., к.т.н. Клімова І.В, корпоративна адреса електронної пошти: klimova.iv@iino.in.ua ; тел.: + 044-241-54-91 сторінка викладача на сайті КНУБА: https://www.knuba.edu.ua/klimova-i-v/
12) Мова викладання: українська
13) Пререквізити (дисципліни-попередники, які необхідно вивчити, щоб слухати цей курс): безпека життєдіяльності, основи охорони праці
14) Мета курсу: формування у магістрів здатності творчо мислити, вирішувати складні проблеми інноваційного характеру й приймати продуктивні рішення у сфері цивільного захисту (ЦЗ), з урахуванням особливостей майбутньої професійної діяльності, а також, теоретична й практична підготовка студентів для організації захисту населення в умовах надзвичайних ситуацій і невідкладної допомоги потерпілим в мирний час та в особливий період (воєнний час); формування у майбутніх фахівців (спеціалістів та магістрів) умінь та компетенцій для забезпечення ефективного управління охороною праці та поліпшення умов праці з урахуванням досягнень науково-технічного прогресу та міжнародного досвіду, а також в усвідомленні нерозривної єдності успішної професійної діяльності з обов'язковим дотриманням усіх вимог безпеки праці у конкретній галузі.

15) Результати навчання:

№	Програмний результат навчання	Метод перевірки навчального	Форма проведення занять	Посилання на програмні компетентності
1.	ПРН07. Розробляти заходи з охорони праці та навколишнього середовища при проведенні досліджень та у виробничій діяльності.	Дискусія, обговорення під час занять, тематичне дослідження, доповідь	Лекційні та практичні заняття	ІК ЗК06 СК05

16) Структура курсу:

Лекції, год.	Практичні заняття, год.	Лабораторні заняття, год.	Курсовий проект/ курсова робота РГР/Контрольна робота	Самостійні робота здобувача, год.	Форма підсумкового контролю
16	16		Контрольна робота	58	Залік
Сума годин:				90	
Загальна кількість кредитів ECTS				3	

17) Зміст курсу: (окремо для кожної форми занять - Л/Пр/Лаб/ КР/СРС)**Лекції:****Лекція 1**

Тема 1. Роль і завдання цивільного захисту в сучасних умовах.

Тема 2. Стійкість роботи об'єктів будівельної індустрії у надзвичайних ситуаціях.

Тема 3. Сховища, протирадіаційні укриття цивільного захисту та їх будівництво.

Лекція 2

Тема 1. Організація і проведення рятувальних та інших робіт на об'єктах будівельної індустрії у надзвичайних ситуаціях.

Тема 2. Оцінювання надійності захисту робітників і службовців об'єкта з використанням захисних споруд.

Тема 3. Прилади радіаційної, хімічної розвідки і дозиметричного контролю.

Лекція 3

Тема 1. Предмет, зміст дисципліни, її зв'язок з іншими профільними та загальноосвітніми дисциплінами.

Тема 2. Нові законодавчі та нормативно-правові акти з охорони праці в будівництві.

Тема 3. Організація служби охорони праці на підприємстві.

Лекція 4

Тема 1. Порядок проведення атестації робочих місць за умовами праці.

Тема 2. Результати атестації робочих місць за умовами праці.

Тема 3. Порядок підготовки і проведення робіт, віднесених до категорії особливо небезпечних.

Лекція 5

Тема 1. Державне соціальне страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань та тимчасової втрати працездатності, основні положення.

Тема 2. Права, обов'язки та відповідальність фонду соціального страхування, роботодавця, застрахованих осіб.

Лекція 6

Тема 1. Порядок розгляду справ про страхові виплати.

Тема 2. Відмова і припинення страхових виплат.

Тема 3. Фінансування страхування.

Тема 4. Визначення та розрахунок рівня виробничого ризику та страхових тарифів.

Лекція 7

Тема 1. СУОП в умовах сучасних економічних відносин.

Тема 2. Основні завдання та засоби управління ОП.

Тема 3. Організаційна структура і основні функції управління.

Лекція 8

Тема 1. Оперативна документація в СУОП.

Тема 2. Реалізація основних функцій системи.

Тема 3. Оцінка результатів діяльності впровадження СУОП.

Тема 4. Застосування економічного стимулювання за досягнуті результати.

Тема 5. Міжнародні норми в галузі охорони праці. Соціальне партнерство.

Соціальна відповідальність.

Лекція 9

Тема 1. Основні питання з охорони праці, які вирішуються при розробці інженерних систем захисту повітряного басейну.

Тема 2. Питання охорони праці, які вирішуються при виконанні дипломного проектування в розділі «Охорона праці».

Практичні:

Практичне заняття 1.

Методика оцінки стійкості роботи об'єкта будівельної індустрії у випадку аварії на АЕС або зруйнування її у воєнний час.

Практичне заняття 2.

Методика оцінки хімічної обстановки при застосуванні отруйних речовин.

Практичне заняття 3.

Основні положення створення служби охорони праці на будівельному об'єкті.

Практичне заняття 4.

Проведення атестації робочого місця за умовами праці.

Практичне заняття 5.

Розглянути особливості страхування в різних випадках втрати працездатності.

Практичне заняття 6.

Визначити виробничий ризик для окремого підприємства.

Практичне заняття 7.

Навести організаційну структуру СУОП на відповідному об'єкті.

Практичне заняття 8.

Забезпечення реалізації основних функцій СУОП.

Практичне заняття 9.

Забезпечення безпеки типового робочого процесу.

Контрольна робота: Контрольна робота виконується згідно завдання і вимог, наведених в методичних вказівках для виконання контрольного завдання і наведених тем.

Тема 1. Осередок ядерного ураження, вплив на людей і об'єкти. Ударна хвиля, проникаюча радіація, радіоактивне забруднення, електромагнітний імпульс.

Тема 2. Осередок хімічного ураження. Вплив отруйних речовин на людей, надання першої медичної допомоги.

Тема 3. Моніторинг і прогнозування надзвичайних ситуацій.

Тема 4. Концепція захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного походження.

Тема 5. Підвищення стійкості роботи об'єктів народного господарства в надзвичайних умовах.

Тема 6. Прилади для радіаційної розвідки і контролю радіоактивного забруднення, прилади для хімічної розвідки і контролю зараження.

Тема 7. Організація і проведення рятувальних та інших невідкладних робіт у надзвичайних ситуаціях.

Тема 8. Засоби індивідуального захисту населення, надання першої медичної допомоги.

Тема 9. Забезпечення заходів і дій в межах єдиної системи цивільного захисту.

Вимоги до виконання знаходяться в методичних вказівках.

18) Основна література:

1. Вахонєва Т.М. Основи охорони праці в Україні.- Дакор, 2019.- 508 с.

2. Охорона праці в галузі. Навчальний посібник /П.С. Атаманчук та ін. – К.: Центр учбової літератури, 2017. – 322с.

3. Інженерні рішення з охорони праці при розробці дипломних проектів інженерно-будівельних спеціальностей. Навчальний посібник. За редакцією В.В. Сафонова - К.: Основа, 2011. - 480с.

4. Войналович О., Кофто Д., Мотрич М. Охорона праці на будівельних об'єктах АПК. Навчальний посібник. - Центр навчальної літератури, 2017.-398 с.

5. Апостолук С.О., Джигирей В.С., Апостолук А.С., Соколовський І.А., Апостолук Б.О. Безпека праці: ергономічні та естетичні основи: Навчальний посібник. –К.: Знання, 2007. –215с.
6. Русаловський А. В. Правові та організаційні питання охорони праці: Навчальний посібник. –5-те вид., допов. і перероб. –К.: Університет «Україна», 2011. –280 с.
7. Вільсон О.Г. Охорона праці в галузі (на прикладі будівництва). Навчальний посібник. – К.: Основа, 2006. – 204 с.
8. Охорона праці користувачів персональних комп'ютерів. Навчальний посібник / М.А. Касьянов, О.М. Гунченко та ін.–Київ: КНУБА, 2016. –124с.
9. Гіроль М.М. Охорона праці у водопровідно-каналізаційному господарстві. Навчальний посібник / Під редакцією М.М. Гіроля – Рівне.: НУВГП, 2010. – 351 с.
10. Цивільний захист і охорона праці в галузі. Навчальний посібник / С.О. Ковжого та ін. – Право, 2018. – 192 с.
11. Охорона праці в галузі. Працезахоронні ділові ігри. Навчальний посібник / Є. Марчишина та ін. – Центр навчальної літератури, 2021. – 204 с.
12. Цивільний захист і охорона праці в галузі: навч. посіб. / С. О. Ковжого, С. А. Тузіков, Є. В. Карманний, А. П. Зенін. – Харків : Право, 2018. – 192 с.
13. О.М. Євдін, В.В. Могильченко, М.А. Скидан, Е.О. Рибаківа. Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій., Київ 2007.
14. Цивільний захист на підприємствах харчової промисловості, Навч.пос. заг.ред. Халмурадов Б.Д. – К.: «Центр учбової літератури», 2018. – 192с.
15. В.О. Михайлюк, Б.Д. Халмурадов. Цивільна безпека. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури. 2019. <https://ukrprog.com/index.php?productID=1293>
16. Корінний В.І., Стефанович І.С., Стефанович П.І. Цивільний захист: курс лекцій / В.І. Корінний та ін. – К.: КНУБА, 2018. – 208 с.

19) Додаткові джерела:

1. Цивільний захист. Методика оцінки стійкості роботи об'єкта будівельної індустрії у випадку аварії на АЕС або зруйнування її у воєнний час/ уклад.: І.С. Стефанович, В.І. Корінний, П.І. Стефанович – К.:КНУБА, 2023.–29 с.
2. Цивільний захист. Методика оцінки хімічної обстановки при застосуванні отруйних речовин: методичні вказівки та вихідні дані для виконання практичного заняття/ уклад.: І.С. Стефанович, П.І. Стефанович – К.: КНУБА, 2018. – 16с.
3. Охорона праці в галузі (на прикладі будівництва): Методичні вказівки до виконання індивідуального завдання для студентів усіх спеціальностей, всіх форм навчання / Уклад. О.Г. Вільсон, І.В. Клімова, В.Т. Кравчук, С.В. Федоренко, В.Г. Дзюбенко. – К.: КНУБА, 2021. - 46 с.
4. Методичні вказівки до виконання розділу “Охорона праці” в дипломних проектах (роботах) бакалаврів і магістрів інженерно-будівельних спеціальностей. / Уклад.: О.Г. Вільсон, І.В. Клімова, В.Г. Дзюбенко, О.М. Гунченко, С.В. Федоренко –К.: КНУБА, 2021. - 36- с.
5. Охорона праці в галузі: Тести для проведення навчання та контролю знань Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування». / Уклад. О.Г. Вільсон, І.В. Клімова, О.М. Гунченко – К.:КНУБА, 2019. – 34 с.
6. Охорона праці в галузі: Тести для проведення навчання та контролю знань з основних змістованих модулів робочої програми. / Уклад. О.Г. Вільсон, І.В. Клімова, О.М. Гунченко – К.:КНУБА, 2020. – 24 с.

Інформаційні ресурси:

1. Верховна Рада України <http://www.rada.kiev.ua/>.
2. Кабінет Міністрів України <http://www.kmu.gov.ua/>.
3. Міністерство освіти і науки України <http://www.mon.gov.ua>, www.osvita.com.
4. Міністерство екології та природних ресурсів України <http://www.menr.gov.ua/>.

5. Державна служба України з надзвичайних ситуацій <http://www.mns.gov.ua/>
<http://www.dsns.gov.ua/>
6. Рада національної безпеки і оборони України <http://www.rainbow.gov.ua/>.
7. <http://library.knuba.edu.ua> – Бібліотека КНУБА.
8. Український інститут досліджень навколишнього середовища і ресурсів при Раді національної безпеки і оборони України <http://www.erriu.ukrtel.net/index.htm>.
9. Офіційний сайт Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду (Держгірпромнагляду) <http://www.dnop.kiev.ua/>.
10. Інформаційно-пошукова правова система „Нормативні акти України (НАУ)”’’ <http://www.nau.ua/>.
11. Національна бібліотека імені В.І. Вернадського /[Електронний ресурс] .– Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua/>
12. Державні будівельні норми України <http://dbn.co.ua/index/0-22>
<http://www.fssu.gov.ua/fse/control/main/uk/index> -Офіційний сайт Фонду соціального страхування України.

20) Система оцінювання навчальних досягнень (розподіл балів):

Поточне оцінювання		Підсумковий контроль	Сума
ПРН.07	Контрольна робота		
40	30	30	100

21) Умови допуску до підсумкового контролю:

Здобувачу, який має підсумкову оцінку за дисципліну від 35 до 59 балів, призначається додаткова залікова сесія. В цьому разі він повинен виконати додаткові завдання, визначені викладачем.

Здобувач, який не виконав вимог робочої програми по змістових модулях, не допускається до складання підсумкового контролю. В цьому разі він повинен виконати визначене викладачем додаткове завдання по змісту відповідних змістових модулів в період між основною та додатковою сесіями.

Здобувач має право на опротестування результатів контролю (апеляцію). Правила подання та розгляду апеляції визначені внутрішніми документами КНУБА, які розміщені на сайті КНУБА та зміст яких доводиться Здобувачам до початку вивчення дисципліни.

22) Політика щодо академічної доброчесності:

Тексти індивідуальних завдань (в т.ч. у разі, коли вони виконуються у формі презентацій або в інших формах) можуть перевірятись на плагіат. Для цілей захисту індивідуального завдання оригінальність тексту має складати не менше 70%. Виключення становлять випадки зарахування публікацій Здобувачів у матеріалах наукових конференціях та інших наукових збірниках, які вже пройшли перевірку на плагіат.

Списування під час тестування та інших опитувань, які проводяться у письмовій формі, заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). У разі виявлення фактів списування з боку здобувача він отримує інше завдання. У разі повторного виявлення призначається додаткове заняття для проходження тестування.

23) Посилання на сторінку електронного навчально-методичного комплексу дисципліни: <https://dn.iino-knuba.com.ua/course/index.php?categoryid=12&browse=courses&perpage=20&page=2>

24) Примітки:

Затверджено на засіданні кафедри цивільної інженерії

Протокол № 11 від 15.04.2024 р.

Схвалено Науково-методичною радою ВСП «Інститут інноваційної освіти Київського національного університету будівництва і архітектури»

Протокол № 9 від 13.05.2024 р.